

Na narodni tabor 14. avgusta v Maribor!

Slovenci na bivšem štajerskem smo v letu 1918 neke slučajno, pač pa z lastno borbo in odločnostjo črtali državno mejo na severu naše države in prišli tako v svojo narodno državo Jugoslavijo. Vsako leto sicer praznujemo svoj narodni praznik, toda letos ob 20 letnici želimo svojemu mlademu rodu, ki je v teh 20 letih zrastel in stopa v javno življenje, pokazati, kako je bilo leta 1918 naše vsenarodno navdušenje za našo državo in narod in kako naj ta novi mladi rod sedaj to podeduje.

Častni predsednik tabora g. dr. Anton Korošec

Notranji minister dr. Anton Korošec je sprejel mesto častnega predsednika vseh mariborskih jubilejnih prireditev, tako Mariborskega tedna, razstave in tudi tabora, na katerem bo tudi govoril svojemu narodu, kakor mu je v prejšnjih letih. Zato se bomo zbrali iz vseh delov Slovenije, posebno pa iz vseh občin naše zelene štajerske, da tu na skupnem narodnem taboru v eni misli in eni ljubezni do države in kralja izročimo svojo znožljivo zvestobo do Jugoslavije, kakor smo mu pred leti izročili podpise majniške deklaracije.

Četrtnska voznja po železnici

G. ministru dr. Spahu smo hvaležni, da je na posredovanje g. ministra dr. Korošca, katerega pismo je g. podžupan Franjo Žebot nesel v letalu v Sarajevo, dal ugodnost četrtnske voznje. Vsakdo, ki ima taborsko knjižico, v kateri je vabilo na Narodni tabor v Mariboru, in taborski znak, bo kupil na domači postaji polovično karto do Maribora in pa železniško izkaznico »K-14«. V

Mariboru karte ne sme oddati. Moral pa si bo dati na določenih mestih potrditi udeležbo na taboru v taborski knjižici in na železniški izkaznici »K-14«, na mariborski postaji mu bodo to železniško izkaznico žigosali še posebej s postajnim žigom, nakar se bo lahko zastoj peljal domov. Torej v Mariboru vsega skupaj tri žige: v knjižico in na železniško izkaznico, da se je tabora udeležil, na postaji postajni žig. To navodilo si dobro zapomnite, da bo vse v redu!

Praznično razpoloženje!

Taborni dan naj bo res naš pravi praznik! Pridimo nanj vsi s šopki na prsih, kdor le more v narodni noši, na okrašenih kolesih, vozovih, z zastavami, društvenimi pa tudi z državnimi, katerih prinesite s seboj kar največ! Povabljeni so vse godbe, ki se naj čimprej prijavijo! Bodimo veseli, da živimo v državi, kjer vlada mir, kjer pod našim vodstvom sedanje vlade in modrega krmilarja kneza Pavla, ki vodi krmilo za našega mladega kralja Petra II., veseli, da se naša domovina dviga iz težav gospodarske krize, veseli svojega lastnega doma!

Kje se prijavite?

Iz prijaznosti so prevzeli prijave na naših krajevnih občinskih uradih, kjer naj organizacije vsaj do 25. julija prijavijo število svojih, kakor tudi vse druge podatke. G. župan bo nato prijavo takoj poslal mestnemu odboru v Maribor, kjer jih moramo imeti v glavnem vsaj do 1. avgusta, da moremo urediti glede dopolnilnih vlakov. Tudi posamezniki se prijavljajte na občinskih uradih! Po prijavah bomo poslali pravočasno dovolj znakov in tabornih knjižic z vabilom.

Gorečemu in še danes iskanemu spovedniku k pomenljivemu zlatemu jubileju naše čestitke!

Raziskovalec staro-rimskega Ptuja umrl. V Ptuj je umrl v 61. letu znani in med starinoslovci visoko čislani g. dr. Viktor Škrabar, notar v Ormožu. Rojen je bil v Ptuj kot sin zdravnika. Zgodaj se je začel pečati z zgodovino in starinoslovjem. Njegova zasluga je, da nam je odkril in zapustil v znamenitem ptujskem muzeju znane in važne izkopanine iz rimske dobe, ko je bila Hajdina pri Ptuj garnizija rimskega vojaštva. Pri izkopavanjih je imel zelo srečno roko. — Marljivemu znanstveniku ostani ohranjen časten spomin!

Spremembe pri frančiškanih. Marija Nazaret; p. Emerik Landergett, gvardijan. — Brežice: p. Ernest Jenko, vodja III. reda, gvardijan; p. Konstantin Urankar, katehet, kaplan, vikar; p. Baldomir Weingerl, katehet in kaplan; p. Janez Trinko, spovednik in pridigar. — Maribor: p. Anastazij Bajuk, katehet na deški šoli; p. Bertrand Katnik, pomožni kaplan p. Mariofil Jelenc, katehet na dekliški šoli. — Sv. Trojica v Slov. goricah: p. Henrik Damiš, voditelj III. reda.

Nesreče

Kolesar povožen od avtomobila. Ivan Gabrovec, 33 letni tekstilni delavec iz Sv. Marjete ob Pesnici, se je peljal iz Mariboru proti Košakom na kolesu. Sprejaj je kolesarila njegova žena, za njo mož, kateri se je v bližini Dervušekove opekarne ozri za znancom, ki ga je poklical. Gabrovec je zgubil v trenutku ravnotežje in je zapeljal na sredino ceste, sicer bi se bil prevrnil. Naenkrat pa je hušnil mimo osebni avto iz Pesnice. Gabrovca je sunil avto tako hudo, da ga je dvignilo s kolesom vred kvišku in je priletel z vso silo ob šipo pred vozilom. Kolesarja so odpeljali z natrto lobanjo in s hudimi notranjimi poškodbami v obupnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Po nesreči padel na sekiro. Ludovik Železnikar, 39 letni delavec iz Hrastja, je bil zaposlen pri merjenju železnice iz Limbuša pri Mariboru na Pohorje. Spotaknil se je in je padel tako nesrečno na sekiro, da si je hudo presekaval vrat.

12 letni fant se ubil pri padcu s češnje. Na Velki je padel 12 letni Franček Kocbek, sin posestnika, s češnje in je obležal mrtve.

Huda poškodba kolesarja. V bližini št. Janža na Dravskem polju je hotel kolesar Alojz Požgan iz Prepol prehiteti kmečkega voznika. V tem trenutku mu je pripeklal nasproti tovorni avto in kolesarja je stisnilo med voz in avtomobil. 42 letnega Požgana so prepeljali v mariborsko bolnišnico z zdrobljeno levo roko in nogo ter s hudimi notranjimi poškodbami.

Listnico z 900 din zgubil. Mušič Marjan, inženir mariborskega stavbnega urada, je zgubil iz suknjiča, ko se je vozil na kolesu iz Sv. Lenarta, denarnico z raznimi listinami in z 900 din gotovine.

Pri podiranju drevja ponesrečil. Z življenjsko nevarnimi poškodbami je bil oddan v ptujsko bolnišnico 17 letni Henrik Lamut, sin malega posestnika. Imenovana je vrglo na tla izpodsekano drevo v Maclju in ga je hudo udarilo ter pritisnilo k tlom.

V zadnjem trenutku rešena grozne smrti. V Trzecu pri št. Vidu v okolici

Novice

Osebnosti

Mariborska občina imenovala g. dr. Antona Korošca za častnega meščana. Na slavnostni seji 15. julija je bil notranji minister g. dr. Anton Korošec soglasno imenovan za častnega meščana mesta Maribor. Manifestantni sklep je sporočil župan dr. Juvan našemu voditelju z naslednjo brojavko: »V zahvalo in znak Vaših zaslug za mesto Maribor, za slovenski narod in jugoslovansko državo Vas je občinski svet mesta Maribora danes soglasno izvolil za častnega meščana.«

Dvojni zlati jubilej v enem mesecu. Dvojni zlati jubilej je obhajal v Ptuj živeči upokojeni duhovnik g. Jakob Cinglak. Dne 11. julija je dosegel 80 letnico, 16. julija pa je poteklo 50 let, kar je bil posvečen v mašnika. Dvojni jubilar se je rodil 11. julija 1858 na Sladki gori v dekaniji Šmarje pri Jelšah. Gimnazijo je študiral v Celju. Tri leta je moral služiti vojake kot prostak. Mašniško posvečenje je prejel leta 1888. V dušnem pastirstvu je bil na delu 41 let. Kaplan je bil v Selnici ob Dravi, v št. Ilju v Slov. goricah, v Loki pri Zidanem mostu, pri št. Lovrencu na Dravskem polju, v Žalcu, provizor v št. Petru v Savinjski dolini in 28 let kaplan v Vojniku. Upokojen je bil 1. julija 1929 in se je naselil v

Ptju, kjer je še pridno na delu v cerkvi, v spovednici in v prosti pisarni. G. Cinglak je znan po svoji skromnosti, bil je izboren katehet ter iskan pridigar. Veliko se je udeleževal pri treznostnem gibanju in v prosvetnih društvih. G. Cinglaku čestita »Slov. gospodar« k dvojnemu jubileju in mu želi, naj doseže skrajne meje človeškega življenja!

Jubileja zlatomašnika. V Bočni pri Gornjemgradu je dočkal 18. julija 80 letnico in obenem zlatomašni jubilej tamošnji župnik g. Jakob Kitak. Rodil se je leta 1858 na Donački gori pri Rogatecu. Gimnazijo je končal v Celju in v Mariboru je bil posvečen leta 1888. Kaplanoval je v Galiciji pri Žalcu, v Šoštanju in na Ljubnem v Savinjski dolini. Za župnika je prišel v Šmartno ob Dreti in od tam pa v Bočno, kjer slušbuje že 27 let. Dvojni jubilar je goreč duhovnik, velik ljubitelj petja in glasbe, vedno dobre volje in še krepkega zdravja. Njegovi zvesti in požrtvovalni skrbi izročeni farani želijo dvojnemu zlatemu jubilarju, da bi ostal med njimi v zdravju in zadovoljstvu do bisernega mašniškega jubileja!

Zlati redovni jubilej. 50 letnico slovesnih redovnih obljub je slavil v celjskem kapucinskem samostanu konzistorialni svetnik in bivši provincial g. p. Donat Zupančič.

Ptuja je izbruhnil ogenj v stanovanjski hiši Jožefa in Terezije Vidovič. Med tem ko sta se rešila pravočasno oče ter mati z otroci, je ostala v goreči hiši že nekaj časa ohromljena sestra posestnice, katera je spala v kamri. V zadnjem trenutku je uspelo, da so rešili žensko strašne smrti. Pri reševalnem delu se je hudo opekla po obeh rokah solastnica gorečega poslopja in sestra Terezija.

Petkrat si prebil lobanjo pri 20 m globokem padcu. V kamnolomu v Stranica pri Slov. Konjicah je bil zaposlen 17 letni delavec Štefan Javornik iz Stranic. Zaradi utrujenosti od napornega dela mu je spodrsnilo na skalah in je padel 20 metrov globoko. Priletel je z glavo na kamenje in obležal nezavesten. Tovaršiš so poslali motociklista v Celje, od koder je poklical na pomoč rešilno postajo. Z rešilnim avtomobilom so prepeljali hudo poškodovanega v celjsko bolnišnico. Ubogi mladenič si je prebil petkrat lobanjo, si pretresel možgane in je tudi sicer poškodovan po telesu.

Nesreča malega posestnika. V Galudjah pri Slov. Konjicah je zgrabila pri delu mlaticinja za levo roko 58 letnega malega posestnika Mihaela Mavca in mu je zmečkala vse prste na levi roki. Ponesrečeni se je zatekel v celjsko bolnišnico, ker je v nevarnosti roka.

Pri padcu z lestve si zlomila nogo. Na Tinskem vrhu pri Zibiki je padla z lestve in si je zlomila levo nogo v kolenu Ana Škorjanc, katero so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Opekline po vsem telesu. V Zagorju ob Savi je pred zaključkom nočne službe kurjač Anton Drnovšek odprl peč na apnenci, da bi nametal vanjo premoga. Iz peči je švignil plamen, kateri je zajel Drnovška po vsem telesu in je bil v hipu v ognju. Po životu je dobil hude opekline in je sreča, da se je še pravočasno umaknil z glavo.

Mladega rudarja smrtno podsulo. Zadnjo soboto je debela peščena plast smrtno podsula v Trbovljah v rovu Terezija 23 letnega rudarja Stanka Brinar. Imenovani je

hotel na skrajnem koncu rova podpreti strop z novim prečnikom in podpornikom, ko se je zazibala nad njim vrhnja rovskastena, nanj se je zgrnila debela peščena plast, ki je mladega rudarja v trenutku zmečkala in zadušila. Smrtno ponesrečeni je komaj odslužil vojaško službo. Hotel si je prislužiti z akordnim delom toliko, da bi se bil izšolal na rudarski nadaljevalni šoli za paznika, a mu je žalibog prekrižala nenadna smrt lepe načrte za bodočnost.

Tramvaj smrtno povozil kolesarja. Na Marijinem trgu v Ljubljani je tramvaj smrtno povozil 55 letnega Davorina Kugler, trgovskega zastopnika pri tvrdki Majer. Smrtno ponesrečeni je bil doma iz Celja in zapušča ženo z dvema otrokoma.

Huda avtomobilska nesreča nemških izletnikov. Trije moški in dva ženska nemška izletnika so se vračali z Bleda preko Jesenic v Nemčijo. Hoteli so po neavtomobilski bližnici čez Gorje in prelaz Kočno, namesto da bi bili vozili po lepi cesti preko Lesc. Med vožnjo ob Savi, ki teče tamkaj po 12—20 metrov globoki strugi, so srečali drug avtomobil. Nemški šofer se je umaknil na desno ob skrajni rob ceste, a že mu je zmanjkalo tal. Vozilo se je začelo kotaliti in prevračati v globino struge. Potniki, ki so bili k sreči v trenutku nesreče v odprtem avtotaksiju, so dobili hujše in manjše poškodbe. Neka 60 letna upokojena učiteljica si je zlomila desno roko in levo nogo ter se je tudi na znotraj hudo poškodovala. Neki trgovec si je zlomil levo nogo, njegova žena ima le lažjo poškodbo. Neki zasebni uradnik, ki je skočil iz avtomobila, je bil le manj ranjen. Šoferju se ni zgodilo nič. Ponesrečenim je nudil prvo pomoč jeseniški zdravnik. Avtomobil so izvlekli delavci s konjsko vprego iz struge na cesto.

Tesar si prebil lobanjo pri padcu. Tovar na »Ika« v Kranju gradi ob cesti proti Golniku večjo obratovalnico. S tesarskim delom na stavbi je bil zaposlen Anton Ločniškar iz Vodice. Pri delu je padel s kože in si je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega

*Zobni kamen
bo odstranjen
v najkrajšem
času!*

Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

so sicer prepeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar mu tam niso mogli pomagati in je poškodbi podlegel.

Razne požarne nesreče. V Sp. Dobravi pri Mariboru se je vnela radi slabega dimnika in je pogorela 10.000 din vredna stanovanjska baraka delavcu Jožefu Kališnik. — Na kolodvoru v št. Ilju v Slov. goricah se je zaradi isker iz lokomotive vnel vagon slame, ki je bil last g. Antona Birkmajerja, trgovca s senom iz Maribora. Gasilci so požar le omejili, ker je bilo gašenje onemogočeno radi pomanjkanja vode. Zgorelo je 7830 kg slame v vrednosti 5089 din.

Razne novice

Za razširjenje kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici. Kako nujna je razširitev kirurškega oddelka mariborske bolnišnice, je razvidno in s številskimi do-

Iznajdba tihotapcev

Budimpeštanska policija je odkrila nenavadno tihotapljenje z valutami, v katero so, kakor pišejo listi, zapleteni tudi razni ugledni finančniki. Med aretiranimi je tudi neki knjigovez. Po brezimni ovadbi je devizni oddelek policije izvršil pri tem knjigovezu preiskavo in ugotovil, da so šle velike vsote v valutah in devizah med knjižničnimi platnicami v inozemstvo. Našli so še celo vrsto platnic, v katerih so bili pripravljeni bankovci po sto pengöjev, angleški funtni bankovci in papirnati dolarji. Tihotapci so v neki starini kupili 200 starih knjig za majhen denar in te knjige je knjigovez nanovo vezal, pa tako, da so bile vezave pripravne za tihotapljenje valut. Doslej še niso mogli ugo-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Kungovčani so migali z mustačami in usti, ko so čuli rajsko povest o največjem dobrotniku človeštva na tem bornem svetu. Vsak od poslušalcev je hotel imeti tega čudovitega človeka pod svojo streho, mu ponuditi več nego premore, samo da bi mu naredil denar, s katerim bi vsaj nekoliko lažje zadihal.

Starošinčan k sreči ni izblebetal ponarejevalčevega imena ter njegovega bivališča, sicer bi bila romala vsa severna meja k čudodelniku na Dravsko polje. Poljanski tolažnik je pogovoril radovedneže z obljubo, naj se lepo umirijo in potrpijo. On sam jim bo pripeljal tega človeka, ki bo delil po svojem presodku obilne denarne dobrote. Kmetje so verjeli ter so se razhajali po takih pomenkih v nadi ter želji, da bi jih ta zlati človek res kmalu posetil in začel ob meji z osrečevalnim delom.

Starošinčan je uvidel kmalu sam, da je bil skrajno nepreviden, ker je govoril o ponarejevalcu v

27

družbi. Za bodoče se je otresal po možnosti pogovorov o napravljenem denarju. Za svoja zaupnika je zbral dva kungoška priseljence, katera sta si kupila posest ob severni meji radi švercarije in sta bila pred leti navadna kmečka poljanca. Oba je žulila ter privijala denarna stiska. Starošinčan se je namenil, da bo pomagal v prvi vrsti domačinoma. Nagovoril bo na Dravskem polju zasledovanega Rupnika, naj se preseli za nekaj časa k bolj varni in obmejni Zgornji Sv. Kungoti.

Poiskal je ob priliki mojstra Rupnika v dravsko-poljskem brlogu. Tiščal je vanj tako dolgo z opisovanjem kraja ob meji in tamošnjih najboljših ter zanesljivih prebivalcev, da ga je resnično pretental. Rupnik se je odločil za Kungoto. Pred preselitvijo s prtljago vred si je hotel toli hvalisano župnijo ogledati osebno, da bi ne kupil mačka v žaklju.

Mojster se je odpeljal lepega dne čisto sam na kolesu v obljubljeni obmejno deželo, da bi videl, če se tamkaj res precejata mleko in med varnosti ter možnosti pobega v Avstrijo za primer preteče nevarnosti. Dedec se je hitro vrnil. Z vso resnostjo je sklenil, da ga ne vidi Kungota nikoli več. Prvič mu nikakor ni bilo pogodu krajevna lega z vinogradnimi griči. Pri vsakem drugem koraku je naletel na fi-

kazal primarij dr. M. Černič. V »Zdravniškem vešniku« je objavil važen članek pod zaglavjem »Kirurški zdravstvena služba«. Temeljita razprava vsebuje med drugim tudi statistiko kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici za leto 1937. Dr. Černič piše, da je bilo na njegovem oddelku v letu 1937 4984 bolnikov. Od teh je umrlo 89. V imenovanem letu je bilo operiranih 3759 oseb. Med temi je bilo nevarnih zlomov 965. Slepič je bil odstranjen v 420 primerih in od teh je umrlo devet oseb. Dr. Černič navaja še celo vrsto operacij, ki so razumljive zdravnikom in ne priprostem podeželskemu človeku. Že iz navedenih števil lahko presodi vsak človek, da je res skrajni čas, da se enkrat dogotovi že lani zgrajeni oddelek in da se po preselitvi v tega razširi in razbremenijo kirurški.

Zahvala. Podpisani se na tem mestu javno zahvaljujem upravi »Slovenskega gospodarja« za izplačilo zavarovalnine 1000 din. Dne 30. maja 1938 mi je namreč požar vpepelil stanovanjsko hišo. Brž ko je uprava zvedela za nesrečo, ki me je zadela, mi je takoj izplačala zgoraj omenjeno vsoto, ker sem pravočasno plačal celoletno naročnino. List, ki tako podpira svoje naročnike v nesreči, zasluži, da ga povsod priporočamo in razširjamo. — Sv. Jeronim pri Vranskem, dne 15. julija 1938. — Karo Franc, posestnik. Sv. Jeronim 44.

Novi bankovci po 10, 20 in 50 din. Naša Narodna banka bo predala prometu nove kovance po 10, 20 in 50 din. Novi denar bo okrašen s podobo mladega kralja Petra II. 70 umetnikov se je potegovalo za nagrado, a zmagal je mladi srbski kipar in izdelovalec kolajn Dinčič. To je prvi primer, da je umetnik za nove kovance naredil kak južnoslovenski umetnik. Do sedaj so bili v takem čelu pri nas udeleženi zgolj Francozi.

Olimpijada v Tokio odpovedana. V japonski prestolici v Tokio bi se naj vršila leta 1940 svetovna olimpijada. Japonski pripravljalni odbor je te igre odpovedal, ker ima Japonska preveč posla z vojno na

Kitajskem. Namesto v Tokio se bodo vršile leta 1940 svetovne olimpijske igre v Helsinkih na Finskem.

Namesto venca na grob svoji pokojni botri Mariji Košenina na Gomilskem sta darovali za novo bogoslovnico v Mariboru Marica in Franica Korun iz Zaklja 100 din. Za velikodušen dar obema prisrčni Bog plačaj!

Važno predavanje o vodnih zadrugah. Ob priliki tečaja za predelavce pri melioracijskih delih se bo vršilo na banovinski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. javno predavanje o vodnih zadrugah v nedeljo, 24. julija, ob osmih zjutraj. Vabijo se občine in vsi kraji, kjer bi prišla v poštev ustanovitve vodne zadruge za regulacijo potokov, osuševanje ali namakanje, da odpošljejo na to predavanje svojega zastopnika. Udeleženci se lahko vrnejo že z dopoldanskimi vlaki.

Sprejem na nižjo gozdarsko šolo v Mariboru. Novo šolsko leto državne nižje gozdarske šole v Mariboru bo pričelo 1. oktobra 1938. Sprejemali se bodo gojenci v enoletni tečaj. Pouk v tem tečaju bo trajal 10 mesecev, in sicer od 1. oktobra 1938 do 31. julija 1939. Za sprejem v ta tečaj se zahteva z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Vsak prosilec, ki nima višje izobrazbe, kakor ljudskošolsko, bo moral s sprejemnim izpitom dokazati, da ima zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V enoletni tečaj se bodo sprejemali predvsem tisti kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, nadalje tudi sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 16 in nad 24 let, se bodo sprejemali le izjemoma. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 din. Pridnim in siromašnim prosilecem se bodo dovolila po možnosti do polovice prista mesta, toda šele v drugem polletju šolskega leta. Prejme je vložiti do najkasneje 31. avgusta 1938 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila.

VII. mariborski teden, jubilejna kulturna razstava in narodni tabor. Naš Maribor se že pridno pripravlja na letniški Mariborski teden, ki bo od 6. do 15. avgusta. Da dobi prireditelj ves potreben vsebinski in zunanji poudarek, se je doseglo vzajemno sodelovanje zadruge Mariborski teden, mestnega odbora za proslavo 20 letnice osvobodjenja in več ali manj vseh pomembnih društev in ustanov. Običajnim razstavam industrije, obrta in trgovine bodo priključene letos tudi razstave kmetijstva, cest, tujskega prometa, fotomaterskih del, gostinstva, vin, ženskih rečnih del, narodnih noš iz vseh delov države ter ščelarstva. Osredje vsega pa bo jubilejna kul-

turna razstava, ki bo pokazala ves veliki razvoj in napredek svobodnega Maribora. Že samo ta razstava bo nadvse zanimiva in privlačna. Poleg razstav bodo tudi koncertne, gledališke, športne in zabavne prireditve s središčem v velikem veseličnem parku na razstavišču, ki bo letos preurejen in deloma tudi povečan. Vrhunec prireditve pa bo gotovo veliki narodni tabor dne 14. avgusta. Ta tabor bo manifestacija vsega slovenskega Podravja, organizirana v velikem in veličastnem obsegu, pri kateri bo sodelovalo vse naše meščanstvo in podeželsko ljudstvo brez razlike strankarskega prepričanja. Tako bodo letošnje prireditve VII. mariborskega tedna zgodovinski dogodek, ki bo še dolgo ostal v spominu vsemu našemu obmejnemu ozemlju. Za obisk Mariborskega tedna je dovolilo prometno ministrstvo za čas od 4. do 17. avgusta 50% popust na vseh državnih železnicah in ladjah.

Tvrška J. Hutter in drug v Mariboru naznana, da je svoje tovarne dogradila in da je stalež svojega delavstva popolnoma izpolnila, tako da daljnih prošelj za sprejem v službo ne more upoštevati in na dopise s prošnjami za službo in drugimi željami ne bo več odgovarjala. 1083

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Nagrada 3000 din na tolovaja. Kakor je znano, je bil prijet na Ptujski gori ropar Melhior Pintarič. Ob priliki precej burne aretacije pa je pobegnil njegov pomagač Jožef Koder, ki se spretno skriva ter izmika vsem zasledovanjem oblasti. Banovina je razpisala 3000 din nagrade onemu, ki pripomore, da bo Koder izsleden in prijet. Jožef Koder je star 29 let, rojen v Hinjah pri Žužemberku in pristojen v Maribor. Od časa do časa se predstavlja z vojaško legitimacijo, ki je izstavljena na ime Mihaela Hojnik. Legitimacijo je Hojniku ukradel Pintarič in ta jo je dal Kodru.

Domačijo požgal in zavezal vrata. V Ruperčah pri Mariboru se je zgodil v noči požig z izredno surovostjo. Heleni Knuplež je začela ob treh zjutraj goreti domačija. Ko so se prebudili stanovalci in so se hoteli rešiti iz goreče hiše, niso mogli skozi vrata, ker so bila zunaj zavezana z žico. Morali so vrata z vso naglico

zavararja, orožnika ali graničarja. To drugo ga je v toliko oplašilo, da ni maral ni zamisliti se na preselitev v kraje proti Avstriji.

Razstaneč mojstrov

Kmalu po vrnitvi z ogleda Zgornje Sv. Kungote je obiskal Rupnik prav oprezno svojega tovariša Jurija v Braunšvajgu. Bil je to njun zadnji sestanek in razgovor na svobodi.

Ponarejevalca sta bridko tožila drug drugemu, kako ju je narod veliko preveč razbojnal preko mej Dravskega ter Ptujkega polja. Noč in dan nimata miru pred prosilci, kateri prihajajo k njima pod vsemi mogočimi pretvezami s ciljem: denarja bi rad! Radi prevelikega govorjenja so na nogah vse orožniške postaje, ki, sledeč ljudski govorici, stikajo za krivcema, katera bodo prej ali slej le izsledili ter odgnali na odgovor. Rupnik je bil odločno za razhod, in sicer jo naj ureže eden na desno in drugi na levo. Zgineta in zgubita se naj v temni noči iz sredine poljanecv. S tem bodo zavezani ljudem jeziki in oblastnim zasledovalcem zabrisana sled.

Mojster je še razlagal drugu na dolgo in široko, kako je bil sam pri Zgornji Sv. Kungoti, kjer pa ni varj, ker je preveč vajen ravnanja. Skrbno je za-

molčal Juriju, da so ga najbolj prestrašili številni financarji, orožniki ter graničarji, ki so navlaka in nadloga za vsako mejo. Priporočal je kraj Juriju. On je že bil nekoč tankaj in je še danes zanj najprikladnejše radi bližine meje. Dal mu je naslova onih kmetov, katera mu je priporočal Starošinčan kot najbolj zanesljiva in mu bosta najlažje razpečevala potvorbe, ker imata stalni opravke z avstrijskim prebivalstvom.

Po tem priporočilu Zgornje Sv. Kungote je segel mojster mojstru v roko. Jurij je ostal v Braunšvajgu, Rupnika pa je vzela noč in pri tem zadnjem razgovoru niti povedal ni, kje se trenutno zadržuje.

Pospešitev Jurijeve preselitve

Ako ni grozila Potočniku največja nevarnost, je bil zelo neodločen ter počasen v izvrševanju sklepov. Mikala in vabila ga je radi pobega za primer izseditve severna meja, ostal je pa še dalje v Braunšvajgu v dobri veri, da najbrž orožnikom še niti znano ni, da bi se bil vrnil iz Hrvaške. Oblast hoče zvabiti v past po lisičje zvitega Rupnika in radi tega to pogosto patroljiranje ter poizvedovanje noč in dan.

(Dalje prihodnjije)

loviti, koliko časa so ti hotapeci že vršili svoj posel in za kakšne vsote so oškodovali državno blagajno.

Zavarovanje za sončno vreme

Najnovejša vrsta zavarovanja, ki ga sprejemajo angleške zavarovalne družbe, je zavarovanje na sončno vreme. Zavarovalnice so v ta namen ugotovile povprečno število sončnih ur v zadnjih letih za kraje, ki se hočejo zavarovati, in sicer od začetka maja do konca septembra. Na to povprečje se je mogoče zavarovati v poljubni višini. Če bi število sončnih ur potem padlo pod 80% izračunanega povprečja, mora zavarovalnica zavarovancu izplačati dogovorjeno vsoto. Najmanjša doba, za katero se je mogoče zavarovati, znaša mesec dni.

vlomiti, da so si rešili življenje. Gašenje je bilo onemogočeno radi pomanjkanja vode. Še neznan požigalec je hkrati podtaknil ogenj v hlev ter hišo z namenom, da bi s poslopji vred zgoreli tudi stanovalci.

Prijet tat. Na ptujskem tovornem koldvoru uslužbenemu pomožnemu delavcu Juliju Horvat je sunil tat pred kratkim listnico z 800 din. Tata so kmalu izsledili v osebi nekega I. K. s Pragerskega, ki pa je ukraden gotovino že zapravil.

16 letni pastir smrtno zaboden. V Oplotnici pri Slov. Konjicah se je zgodilo zagonetno krvavo dejanje, kojega smrtna žrtev je postal 16 letni pastir Bernard Sternad. Pastirja so našli na paši ne daleč od Oplotnice z zevajočo rano v levih plečah. Zabodeni je govoril le z največjo težavo in je umrl med prevozom v mariborsko bolnišnico. O zagonetnem napadu so mogli od umirajočega le toliko zvedeti, da ga je napadel neznanec z nožem. Ni pa še pojasnjeno, kaj je napadalec do tako krutega zločina.

Bridko razočarana ljudska lahkovernost. V Javorju nad Ljubljano se je oglašil pri nekem posestniku neznan potepuh, ki je lagal, da je na povratu iz Avstrije v Metliko in da zna delati denar. Preden se je podal k počitku, je izročil gospodarju delavsko knjižico, iz katere si je ta zapomnil, da je tujcu ime Rudolf in je resnično doma iz Metlike. Po dobro prespani noči se je lotil lopov domačih žensk s pripovedkami, kako zna napraviti denar in da rabi samo prave vzorce. Dobil je stotak in kovanca po 50 in 20 din. Izročeni vzorci so se mu zdeli premalenkosti in je izrazil željo, če bi bilo vsaj sedem komadov od vsakega, pa bi bilo vredno začeti. Obenem je obljubil, da bo napravil po vsakem vzorcu pet komadov. Najprej je vzel stotak, odrezal kos papirja, ga pomazal s črnilom in je položil oboje med dve tanki deščici. Vse je porinil pod omaro med strogo prepovedjo, da naj puste vse naj šest ur pri miru. Nato se je podal v spremstvu dveh domačih otrok v gozd, kjer je hotel natrgati rož za razne barvice. V gozdu je poslal otroka v borovnice, sam pa se je oddaljil in zginil. Ker se ni predolgo vrnil, so šle ženske pogledat, kako je kaj z ono denarno stiskalnico pod omaro. Našle so samo s črnilom pomazan papir, denarja in ponarejevalca ni bilo več na spregled. Obstoja sum, da je isti slepar pokradel nekoliko poprej v Zagradišču posestniku Vrlinovcu obleke za 3000 din in je skušal vlomiti v še eno kmečko hišo, kjer so ga pa še pravočasno prepadli. Opisani sleparski primer je poučen zgled, kako se je treba čuvati klatežev, ki se skušajo okoriščati na račun ljudske lahkovernosti!

Smrtna žrtev lahkovernosti. K posestniku Francu Zajcu v Širju nad Zidanim mostom se je natepel neznanec, ki je pomagal pri spravljajanju krme. Zvečer je zaupal gospodarju, da zna delati denar. Zajec si je izposodil od sosedu dva bankovca po 500 din in ju je izročil kot vzorca tujcu, kateri se je bahal, da razume devet jezikov. K nočnemu počitku se je podal lahkoverni Zajec z družino v hišo, laži-ponarejevalcu je odkazal stan v bližnji koči. Ponoči je žena moža posvarila pred potepuhom. Svarilo je toliko zaleгло, da se je podal Zajec večkrat na opazovanje, kaj počne neznanec. Ko je prišel četrteč gledat, je našel prazno gnezdo in jo je ubral za sleparjem, katerega je

dohitel pri gozdu. Neznanec ga je napadel in ga je štirikrat zabodel, in sicer dvakrat pod vrat, enkrat v ramo, da se ni mogel braniti, in enkrat v srce. Zajec je obležal mrtev. Komaj 34 letni gospodar in oče zapušča ženo in štiri otroke.

Vlomilec odnesel monštranco in ciborij. Dne 17. julija med 12. in 13. uro je še neizsleden vlomilec in tat odnesel iz zaprtega tabernaklja pri Sv. Jakobu ob Savi novo pozlačeno monštranco in ciborij. Vlom je opazil prvi g. župnik, ko je imel v nedeljo popoldne litanije. Ključ od tabernaklja je dobil tat v omari v zakristiji in ga je tudi po opravljenem tatiškem poslu položil na prejšnje mesto. Razni ljudje so videli, kako je neznan moški postal krog cerkve, a se nihče ni zmenil zanj. Okoliške orožniške postaje so na delu, da izsledijo cerkvenega roparja.

Tatiška ciganska družba pod ključem. Orožniki iz Domžal pri Ljubljani so zajeli v gozdu pri Čemšeniku pri Dobu šestčlansko cigansko družbo, katere je izvršila več vlovov in so orožniki izsledili precej pokradenega perila in drugih predmetov.

Izpred sodišča

Obsodba v zagonetni obravnavi. Naš list je poročal, da so našli ob tiru pri Teharju v celjski okolici mrtvega obmejnega stražnika Milivoja Dimitrijeviča. Zgledalo je, kakor bi bil postal graničar žrtev železniške nesreče. Zadeva se je s časom tako zasukala, da so orožniki zaprli pet oseb pod sumom, da so zakrivila nasilno smrt stražnika. V Celju se je vršila tozadevna razprava, ki je bila 13. julija zaključena in izrečena sodba. Obsojeni so bili: Zupanc Martin, 29 letni kleparski pomočnik na pet let ječe, njegov brat Karel, 23 letni čevljarški pomočnik, na štiri leta, in brat Franc, 18 letni delavec, na tri leta; oproščena sta bila Anton Romih in Štefan Jančič.

Slovenska Krajina

Otrok povožen od avtomobila. V Soboti se je zgodila avtomobilska nesreča, ki je tirjala življenje devetletne deklice Angele Štifterjeve, hčerke upokojenega finančnega preglednika, ki se je preselil pred kratkim iz Hodoša v Sobotu. Do smrtne nesreče je prišlo na Radgonski cesti na »Turopolju«. Otrok je skočil v zadnjem trenutku z voza, ki je vozil pred avtomobilom, in je hotel zbežati čez cesto. Mesto nesreče je zelo nevarno. Tamkaj je navadno vedno dosti otrok in povrh še vozijo avtomobili prenašlo.

Se ena smrtna nesreča v Soboti. Zgoraj poročamo o smrtnem ponesrečenju Angele Štifterjeve. Sobotu je doživela 14. julija še eno smrtno nesrečo, ki je končala življenje 16 letnega trgovskega vajenca. Omenjeni se je učil trgovanja pri trdku B. Ascher in sin. Opoldne je šel v skladišče, kjer je izročil moko slugi. Nato je skladišče zaklenil in se je vračal nazaj v trgovino čez dvorišče, na katerem so podirali zidarji staro skladišče. Rogana so zidarji svarili in mu klicali, naj pazi in se ogne. Fant ni razumel, kaj mu kličejo zidarji, ker je ravno zvonilo poldne. V zmedenosti od občega šumra je pribežal ravno na usodepolno mesto, kjer mu je priletel tram na glavo. Vajenec se je zgrudil in je umrl v bolnišnici dve uri po nesreči. Rogan je bil doma iz Večeslavcev pri Pertoci, kjer ima oče trgovino in gostilno.

September 1820

Najlepši spomenik na svetu so postavili Francozi cesarju Napoleonu v Parizu. Ne daleč od tega spomenika pa je spomenik dveh francoskih kemikov, Peletjea in Kavatna, ki sta za dobrobit človeštva napravila več kot slavni Napoleon. V septembru 1820 sta namreč odkrila, kako se iz kininovega drevesa dobavlja zdravilno sredstvo kinin ter na ta način rešila več človeških življenj, kot jih je padlo v vseh francoskih vojnah. Pred tem odkritjem je na milijone ljudi umiralo od malarije, in tema dvema Francozoma se imamo zahvaliti, da danes lahko za mal denar v vsaki lekarni kupimo kinin, ki je najboljša zdravilo proti malariji. Danes se v dobi, ko malarija nastopa, te bolezni obranimo na ta način, da vzamemo dnevno 0,4 grame kinina. Če bolani na malariji se pa zdravijo tako, da dnevno jemljejo 1—1,2 grama kinina, in to 5—7 dni zaporedoma. Če po tem času bolezen še ni ponehala, se opisano 5—7 dnevno zdravljenje z 1—1,2 grama kinina dnevno ponovi.

Udeležba Slov. Krajine na taboru pri Sv. Trojici. Na velikem narodnem taboru pri Sv. Trojici, ob priliki 20 letnice osvobodjenja Slovencev in zedinjenja v državo Jugoslavijo je bila naša Slov. Krajina zelo častno zastopana. Veliko udeležbo je na tabor poslal soboški okraj, tudi lendavski ni zagostal. Najbolj zastopani sta bili beltinska in turniška župnija. Samo iz beltinske občine se je tabora udeležilo okrog 50 članov MJRZ, 15 članov krajevne JRZ, večje število je poslala KZ in FO. Turnišče je poslalo na tabor 15 članov MJRZ, 36 članov krajevne JRZ in KZ. 26 članov je poslala tudi občina Odanci. Iz omenjenih občin so bili tudi župani. Da so se omenjeni kraji tako številno udeležili tega velikega slavlja, je nov dokaz, da je naša mladina kljub vsem oviram in raznim zaprekam močno organizirana v taboru dr. Korošca.

Sv. Sebeščan. Naš farni Prosvetni dom je dozidan. Kakor že sedaj izgleda, bo to res krasna stavba. Te dni dobi še streho in tako bo v glavnem delo končano. Ko so zidarji dne 15. julija končali svoje delo, je najstarejši zidar-faran Štefan Gomboc nesel na zid okrašeno smreko in imel pri tem kratek nagovor. Rekel je: To smreko postavljam v znak, da višje ne bomo zidali. Zahvaljujem se Bogu, da smo to nadstropno stavbo doživali brez nesreče. Vsi zidarji so bili zbrani okrog njega. Gomboc je nalival kozarce in napival: Bog živi našega gospoda župnika, ki je dosegel, da se je postavila ta prelepa stavba! Kakor dober pastir skrbi za svoje ovce, tako on za svoje farnike. Naj ga Bog ohrani še dolgo med nami, da bi nam še marsikaj drugega spravil. Bog živi vse naše izseljence, ki so s krvavimi žulji prislužili denar poslali za ta naš dom in še niso pozabili domače fere! Molimo zanje, da bi se zdravi vrnili in se oklenili tega našega ognjišča! Bog živi vse tiste farane, ki so se dostikrat potili, dosti žrtvovali in pomagali pri zidavi doma. Bog živi nas zidarje, ki smo ta dom dozdali, daj Bog, da bi še dosti takih poslopij dozdali! — Dvorane letos ne bomo zidali. Nam je le preveč. Župnija šteje le okrog 180 hišnih števil, če cigánov ne računamo. In kdor ima vpogled v tako delo, ta ve, koliko križev in težav se mora prebroditi, preden se pride do take stavbe, posebno letos, ko so najboljše delovne moči v tujini. Spomladaj pa bomo zopet začeli.

Sv. Sebeščan. Za naš farni Prosvetni dom so zopet darovali: Gyergyek Marija 132 din, Domljan Šarika 132 din, Keiner Karel in žena Terezija 100 din, Broder Franc 40 din, Horvat Jožef 40 din, Benkovič Ludovik iz Bogojne 20 din. Darovala je še prej Zelko Marija od Sebeščan 50 din, pa po pomoti ni bila že prej objavljena Bog plačaj! Dobili smo od raznih oseb v Sloveniji že tudi 2100 din, med drugim je dala Vzajemni zavarovalnica 400 din in tovarna Hutter v Mariboru 500 din. Banska upava pa nam je naka zala 3000 din. Lepa hvala vsem!